Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

i Lemvig

Udgivet af: Karl Frederiksen

Hansen & Smedegaard

Sølv - Guld - Uhre - Optik

Telef. 194 **LEMVIG** **Giro 47229**

Herman Bechs

BOGHANDEL

HERMAN MØLLER
LEMVIG - TELF. 68

Naturlig i Virkning

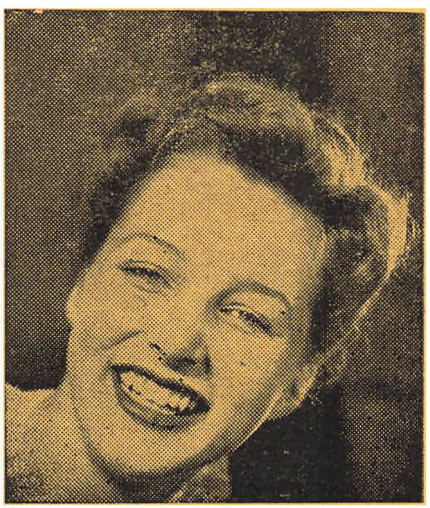

fuldkommen

i Skønhed

er Protesen i Paladon med de transparente Tænder.

M. Christensen,
(v. Rutebilstationen)
Lemvig - Tlf. 17

LEMVIG OG OMEGNS KUL & KOKS IMPORT A/S

Vestergade 27 - Telefon 399 og 400

Kolonial
Vine
Delikatesser

Tlf. 188

Henry Smed

— Ekstrafin Kaffe —

Cykler - Barnevogne
Sportsartikler

ERIK THORNDAHL
Vasegaarden
Tlf. 254

Babyudstyret i ren Bomuld

faar De hos

Toelberg, »Gaveboden«
Svirrebommen 1 - Lemvig

Strømper — Lingeri — Babyudstyr

Caféen anbefales!

Alt i Lejlighedssange

hurtigst og billigst hos

Marie Bak
„Volden" - Voldgade 8 - Lemvig

Forord.

HENSIGTEN med nærværende Hefte er i en Række Billeder med ledsagende Tekster at forevige de gamle Huse, som Lemvig endnu ejer. Paa nogle faa Undtagelser nær vil disse Huse, hvis frønnede Mure og mosgroede Tage beretter om længst henfarne Slægter, i Løbet af relativ kort Tid blot være en svag Erindring.

I sundhedsmæssig Henseende lader saadanne Reminiscenser fra en svunden Fortid utvivlsomt meget tilbage at ønske, hvorfor de ogsaa efterhaanden forsvinder for at give Plads for Bygninger, der tilfredsstiller ethvert hygiejnisk Krav.

Den egentlige Grund til, at der her i Byen findes saa faa virkelig alderstegne Bygninger, som Tilfældet er, maa dog sikkert søges i den Omstændighed, at det meste af Byen blev lagt i Aske ved en Brand, som i Aaret 1684 opstod i „en Smedie ved Stranden". Talrige Huse, der i Dag vilde have været Seværdigheder, blev den Gang Flammernes Bytte, og en naturlig Følge heraf er, at Lemvigs høje Alder maaske ikke er umiddelbart iøjnefaldende. En Kendsgerning er det dog, at det smukt beliggende „Smilehul" allerede nævnes som By i Kongebreve af 1234, 1237 og 1252, hvor den kaldes *Læmwich*.

De Bygninger, som er afbildet her i Heftet, repræsenterer den ældste Del af Byen. Flere af dem vil efterhaanden blive tvunget til at vige Pladsen for nye og sundere indrettede Huse; men hver Gang een af de gamle, minderige Bygninger synker i Grus, forsvinder samtidig et Stykke uerstattelig Idyl.

Jeg har derfor set det som min Opgave i efterfølgende Billeder at koncentrere den Idyl og Hygge, som Lemvig endnu ejer, men som om faa Aar kun vil være et sløret Minde. I mange Tilfælde har det været overmaade vanskeligt — for ikke at sige umuligt at fremskaffe helt paalidelige Oplysninger, men de, der er givet, skulde saa nogenlunde være overensstemmende med Virkeligheden.

Annoncørernes Beredvillighed har gjort Udsendelsen af denne Samling mulig.

April 1946.

Karl Frederiksen.

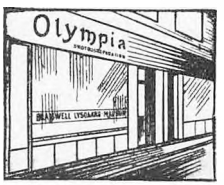

TELEFON 393

Olympia

I/S Christensen Bro & Co.

AUTOFORRETNING

Lemvig - Tlf. 35

Grundplan over Lemvig Aar 1767.

Forklaring - holdt i Datidens Skriftsprog.

1. Vor Frue Kirke. — 2. Tinghuset. — 3. Torvet. — 4. Hospitalet. — 5. Vester-Gade. — 6. Øster-Gade. — 7. Nørre-Gade. — 8. Strand-Gade. — 9. Sønder-Gade. — 10. Søen. — 11. Vasen. — 12. Vey til Söen. — 13. En liden Aae eller Rende. — 14. Tofter og Enge. — 15. Veyen til Lem.

Aagades Trælhandel

Verner Nielsen - Lemvig

H. Borgen Christensens

Glarmesterforretning

Malerier
Raderinger
Fotografirammer

Telefon 351

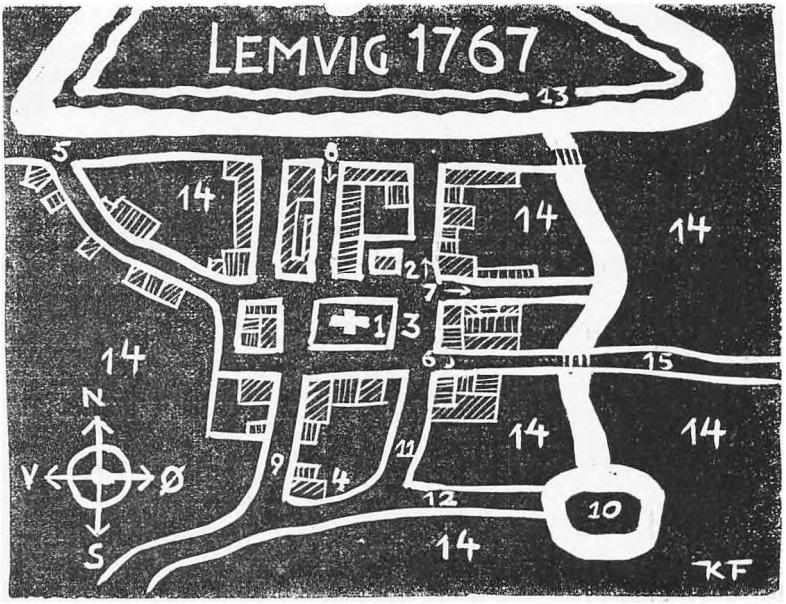

Lemvig Jern-
& Staalforretning

Tlf. 80 **Havnen - Lemvig**

Hos Bageren Brød!
hos Strande
BRILLER!
Lemvig **Tlf. 423**

Videnskabelige
Instrumenter
og Maale-
apparater
o

Gammelgaard Jensen

Skotøj

Lemvig **Tlf. 100**

Lemvig Kirke (Frue Kirke) bygget i 13. Aarh. Bestod da kun af Skib og Kor. Før Branden 1684 havde Taarnet Spir (Se: A). Efter denne Brand fik Taarnet Kamgavle — (Se: B), som efter Ombygning og Udvidelser i Aarene 1933—35 blev erstattet med det nuværende Spir á la Budolfi. De store, flade Støbejernsvinduer er indsat i 1854.

Lemvig Kul-Kompagni

Aktieselskab

CHR. Jespersen

FARVEHANDLER

LEMVIG. TELF. 301

En klædelig Hat

er Prikken over i'et,

— forøvrigt er en Dame ikke velklædt uden Hat

Modehuset - Østergade 8

Agnes Kristensen

Johs. M. Berg's

Guld- og Sølvsmedie o Vestergade 1

anbefaler sig i alt Guld- og Sølvarbejde

Fineste Haandarbejde

Andr. Holm

Søndergade 20 - Tlf. 14

Kolonial - Vine og Delikatesser

Søndergade Nr. 20 er en ejendommelig gammel Kobmandsgaard, som — iflg. indhentede Oplysninger — er bygget i det 18. Aarhundrede. Med sine Dore og Paneler i Rokoko og Louis-seize har den bevaret Rester af gammelt Interieur.

I BREDGADE findes der en Butik, hvor man næsten alt kan købe for billige Penge - Et Øjeblik - saa skal Stedet her jeg røbe:

Marskandiserforretningen

Bredgade 8

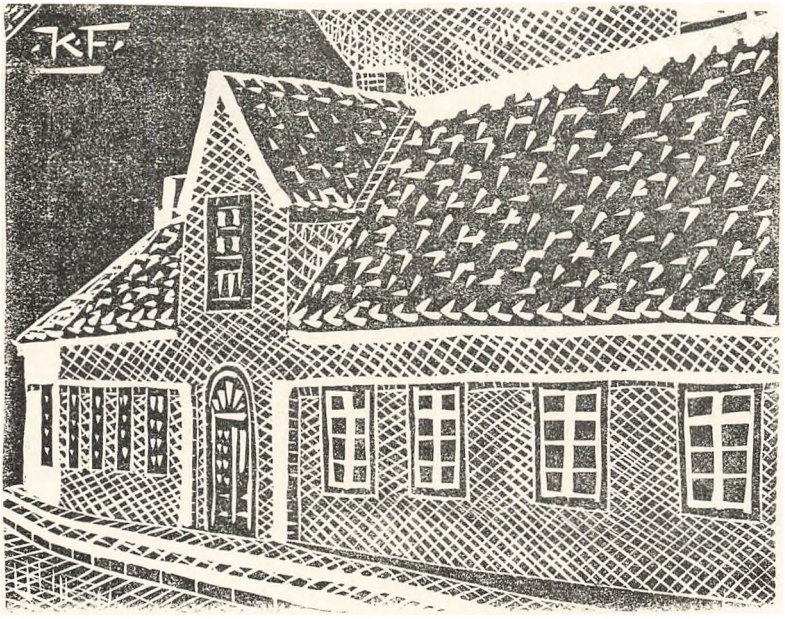

Børge Jensens Skotøjsreparation

Søndergade 19

Stort Udvalg i brugte Møbler

og nye, moderne Møbler

Georg Hansens Møbelforretning

Søndergade 35 - Lemvig - Tlf. 341

Sønderbjerg er et af de ældste og smukkeste Partier i Lemvig. Med Undtagelse af nogle ganske faa Bygninger, der er kommet til i de senere Aar, er Husene her af ældgammel Dato. Med deres lave Døre og deminutive Vinduer repræsenterer de Byen, som den saa ud i længst forsvundne Dage. Stedet har altid været et meget yndet Objekt blandt Kunstmalere.

Køreskolen - Lemvig

anbefales

Kørelærer Ejner Jensen

Østerbom 23 **Tlf. 546**

LEMVIG - ANNO 1793

Omkring Aar 1793 — altsaa for godt og vel 150 Aar siden — havde Lemvig en Udstrækning af omtr. 1200 Alen (maalt fra Østerport til Vesterport), og Byen bestod af 75 Gaarde og Huse, af hvilke langt de fleste var straatækte Bindingsværksbygninger. Et Par Aar senere — i 1795 — fik Byen en Tilvækst af 5 nye Bygninger, hvoraf blot skal nævnes Morten Aggersborgs grundmurede Hus, en ny Skolebygning og Kobm. Jens Kiærs Ejendom, der indrettedes til Brændevinsbrænderi. I det daværende Lemvig spillede Brændevinsbrændingen en ikke ubetydelig Rolle. For mange af Byens Borgere udgjorde Salget af den hjemmelavede Brændevin næsten hele Indtægten, og det har sikkert ogsaa været til Ære for denne stærke Drik, at en af Byens Gader, Nørregade, populært kaldtes Brændevinsgade.

Foruden Nørregade havde Lemvig i Slutningen af 18. Aarh. kun tre Gader, nemlig: Øster-, Vester- og Søndergade. I Stedet for Porte var der ved Byens Indkørsler anbragt Bomme — fire ialt, og ved disse Bomme laa „Konsumtionsboderne". Ifølge Efterretning fra dengang var Brolægningen god. Med en vis Stolthed bemærkes det, at Byen havde baade „Sprøite og Sprøitehuus", hvorimod der ankes over, at der endnu ikke findes „Skibsbroe" ved Fjorden.

Paa Torvet, der i Beskrivelserne betegnes som „lidet", laa Kirken, uden om hvilken Byens daværende Kirkegaard havde sin Plads, og overfor Kirken fandtes Raadhuset, som — foruden at være Samlingssted for Byens vise Fædre — tillige husede Fangerne, til hvilket Formaal der i Bygningen var indrettet en særskilt Afdeling med Celler.

At det vestjydske „Smilehul" rummede mere Idyl i 1783 end Tilfældet er i Dag, vil sikkert inden betvivle; thi dengang havde Byen ikke alene sin skønne Beliggenhed, men ogsaa sine mange, smukke Haver at prale med. Næsten hvert Hus havde sin. Een af Byens smukkeste Haver tilhørte Enken efter Hr. Andrup, hvem den daværende ottekantede Vejrmølle forøvrigt skyldte sin Tilblivelse. An-

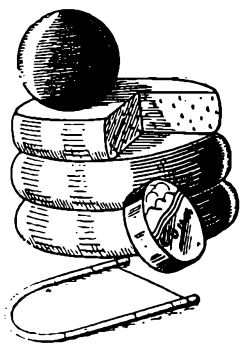

Virkelig

god Ost -

saa

Sv. Kirkegaard

Tlf. 101

drups Have frembragte en Mængde Frugter og Blomster; men det, som i særlig Grad gjorde denne Have kendt, var to mægtige Kastanietræer, der som et Vartegn ragede op i Vejret. Ogsaa Præstens Have var blandt „the upper ten" — maaske mest paa Grund af et Par pragtfulde Mandeltræer, som desværre gik fuldstændig ud efter en Vinter, da Kulden havde været særlig haard.

De frugtbare Agre og Enge, som flere Steder naaede næsten ind til Kirken, var — med Undtagelse af ganske faa Tofter og Vænger, — der markeredes af opkastede Grøfter — paa daværende Tidspunkt hverken udskiftede eller indhegnede. Jorden var god, og foruden fint, blødt Græs grode der „baade Rølliker, Bukkeblade, vilde Fioler, Vejbær og Kameelblomster, ligesom Kalmus saas i Mængde". Paa den ene Side af Sønderbakken voksede der Kløver (som populært kaldtes Smæer), hvorimod den modsatte Side var sandet og stenet. Bakkerne vest for Byen havde Børnenes særlige Bevaagenhed; thi der fandtes de herligste, vilde Jordbær. Ogsaa Aaen, der snoede sig gennem Engene ned mod Fjorden, var et yndet Tilholdssted for de smaa Lemvigere. I Rørene holdt Vildænderne til, og ude i Vandet laa Madame Andrups Aalekiste.

I handelsmæssig Henseende var Lemvig i høj Grad afhængig af Aalborg, der her i Byen foretog Opkøb af Ost, Flæsk, Uld, Oksehuder, tørret Fisk, Talg, Smør etc. og til Gengæld leverede Tjære, Vin, norsk Tømmer, Nathuer, Jern, Papir, „Fruentimmerhatte" m. m. — Fra Ringkøbing kom ogsaa en Del Varer — især Tobak, der var af god Kvalitet; men Handelen med denne By kunde dog langt fra maale sig med den, som foregik med Aalborg, hvilket den Kendsgerning, at Lemvigs Skibsfart var indskrænket til Aalborg alene, er et tydeligt Bevis for.

Levnedsmiddelpriserne var gennemgaaende smaa, hvilket i særlig Grad gjaldt Fisk — saasom Aborrer, Flyndere, Skaller, Sild, Helt etc. De mindste af dem solgtes for 3 Skilling pr. Snes. Smørprisen laa omkring 8 Sk. Pundet, medens man kunde erhverve et levende Lam for 4 Mk. I Relation hertil var Prisen paa Korn temmelig stiv, hvilket naturligvis ogsaa sporedes paa Øl- og Brødpriserne. Fra Udlandet importeredes Øl og fransk Brændevin — dog kun i ringe Udstrækning, eftersom den gode, danske Spiritus blev foretrukket næsten

HELGE BALLE
Aut. Installatør
Telef. 387 Lemvig

overalt. Foruden Brændevinen var der et Nydelsesmiddel, som Flertallet af Lemvigerne nærede en særlig Forkærlighed for — nemlig Røgtobakken, som de rigtige Entusiaster kun røg i Piber med Porcelænshoveder.

I strenge Vintre var Brændselsproblemet utvivlsomt det Emne, der diskuteredes mest, eftersom alt Brændsel var dyrt samtidig med, at det sikkert var mere røg- end varmegivende. Det bestod nemlig af Skudtørv, Lyngtørv og Lyng, hvoraf utallige Læs blev hentet i Flynder og Møborg Sogne.

Forbindelsen med Omverdenen blev opretholdt af Posten, der hver Fredag kom med Breve fra Ringkøbing, hvortil den afgik allerede ved Middagstid den følgende Dag (Løverdag). Hovedposten kom dog fra Holstebro, med hvilken By der var Forbindelse hele to Gange ugentligt — idet Posten arriverede til Lemvig Søndag og Torsdag hen under Aften og afgik henholdsvis Tirsdag og Fredag Middag. Denne Post bragte Ugeblade fra Ribe, „Viborger Samler", tyske og berlingske Aviser samt Pengebreve. Postekspeditionen sorterede under Købmd. Andrup.

Allerede den Gang fandtes her i Byen en Slags Læsekreds, som imidlertid synes at have været forbeholdt Præster o. lign. Offentlige Koncerter afholdtes derimod aldrig; men i eet af Byers Huse kunde der høres forholdsvis god Musik, som leveredes af tre Musikanter, af hvilke den ene kun var 8 Aar gammel.

Af skolesøgende Børn var der ca. 25, der fik Undervisning i Kristendom, Skrivning og Regning. Børn af fattige Forældre blev oplært gratis. Paa det Tidspunkt havde Lemvig 17 Fattige.

De Mænd, som havde størst Betydning for Byen i Slutningen af 18. Aarh. var: Byfogden, der tillige var Byskriver, Landv. Commiss. Lindahl, Hospitalsforstander Lohsach, von Zytphen, Konsumtionsforv. Falk, Chirurgus Cruse, Morten Aggersborg, Sognepræst Esmann, Degnen og Skolebolderen.

Nu er alle disse Mænd, der levede og virkede i den lille, smilende Limfjordsby for halvandet Aarhundred siden, forlængst døde og borte, og af det Lemvig, som de hver Dag gennem mange Aar færdedes i, er der kun lidt tilbage.

Karl Frederiksen.

Udførelse af Vand - Gas
Sanitet - Centralvarme

Forlang Projekt og Overslag!

Aut. Vand- og Gasmester

GUSTAV HANSEN jun. - Lemvig
Telefon 129

BILCENTRALEN - *Lemvig*

Hyrebiler udlejes | **Ring til 240** |

Husk min Benzintank!
Skolekørsel udføres
Grundig Undervisning garanteres!

N. GERHOLT - Vestergade 40

Empiregaarden „Vesterhus", der ligger i meget smukke Omgivelser i Vesterbjerg, er en ældgammel Bygning og et af Byens ret faa interessante Hus. Det er nu indrettet som Musæum, der rummer de Oldtidsminder, som gennem Aarene er fundet paa Egnen.

Kemisk
Tøjrensning
Presning
Reparation

Renseriet RASK

Kirkevej 9 - Lemvig

Telefon 284

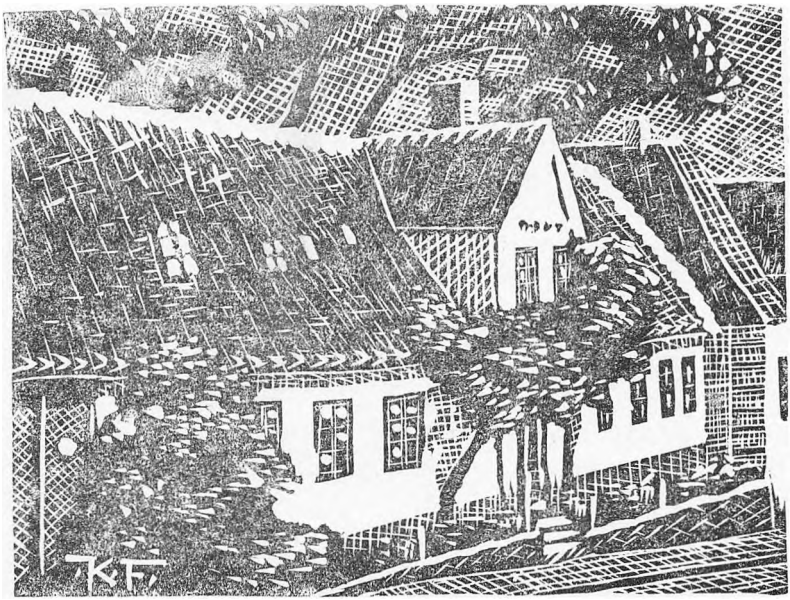

SPEJLGLAS
RULLEGARDINER
BILLEDER
INDRAMMES
J. TRILLINGSGAARD
TLF. 195
GLARMESTER
LEMVIG
RUDER INDSÆTTES
BILLIGE PRISER
GLASMOSAIK
BILRUDER

GLAS
MOSAIK

Vær altid glad -
gaa til **Aarup**
og faa et Hovedbad

Barber og Frisør

POUL LØNSKOV

Kolonial - Vine - Delikatesser

Tlf. 18 - Søndergade

Søndergade Nr. 26, hvis krumme Tagrygning og smaa Vinduer paa en smuk Maade harmonerer med Omgivelserne, er en af Sønderbjergs Veteraner. Den lille Have foran Huset forlener Stedet med en egen, gammeldags Hygge.

- selvfølgelig

Jens Nygaards

Barber og Frisørsalon

Konfektion - Kjoler

Alfred Koch

Lemvig **Tlf. 29**

LEMVIG
JERNHANDEL

POSTHUSGADE

Alt afhentes
og afregnes kontant

Tlf. 304

Møbelpolster-værksted

S. Salskov

Østergade 17

Snedkermester Magnus Holms to-etages Hus i Østergade er — ifølge Meddelelserne — af meget gammel Dato. I de senere Aar har Huset mod Øst, hvor der før i Tiden laa en af Plankeværk omgivet Have, faaet en Tilbygning med Lager og Butikslokale.

Før man er færdig til Dansen - maa man først hen til

Karl Frandsen

Barber og Frisør **Østergade 17**

ANNE JENSENS

Cigarforretning

Østergade 17

Magnus Holm

Møbler og
Ligkister

Østergade 17
Telf. 259

Lemvig Sømandshjem er en ældgammel Bygning. Oprindeligt var det Gæstgiveri; men da „Blaa Kors" i 1906 overtog det, blev det indrettet til Somandshjem. Der fortælles, at Østrigerne under Krigen 1864 havde Vagtstue i een af Spisestuerne.

Køreskole for Bil og Motorcykle

Garanti for den bedste Undervisning

Auto-Værksted

Reparationer udføres paa alle Bilmærker og Motorcykler

Madsen & Michaelsen

Storegade — Lemvig — Telefon 376

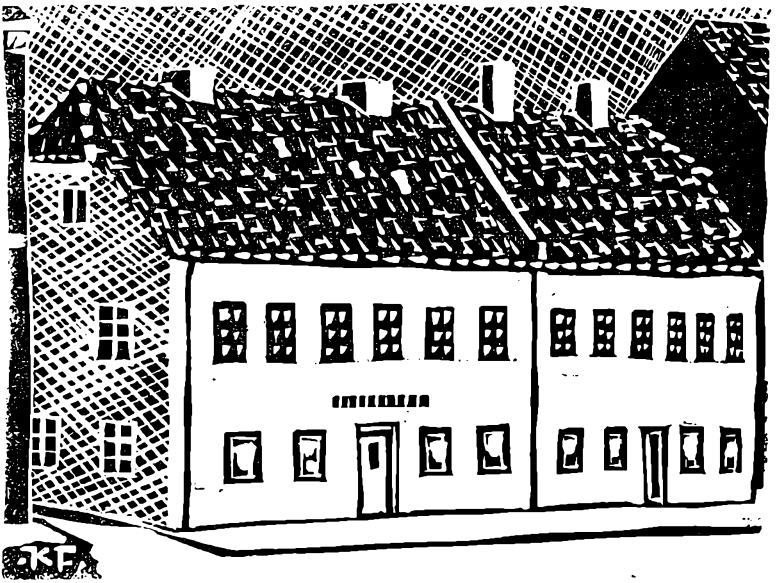

Skotøjsreparation?

— saa er det hos

Jacob Holm

Vestergade 40 - Lemvig

Telefon 240 kan benyttes

Er Haaret fedtet og noget stridt,
er Skægget lovlig langt paa Hagen,
saa klarer Snabe det saa blidt -
alt mens De sidder støt paa Bagen

Barber H. Snabe Hansen

Vestergade 37

SKRÆDEREN

bor Søndergade 27

Chr. Larsen

Søndergade Nr. 31 er et af Byens rigtig gamle Huse, hvilket de smaarudede Vinduer og Bindingsværket, der ganske vist er overtværet, tydeligt vidner om. Foran Huset, som beboes af Hr. Garver Olsen, findes en lille, idyllysk Have.

Prøv min fuldfede Ost!

Chr. Sand

Søndergade **Telf. 187**

Aage Nielsen

Bageri & Conditori

Søndergade 5 **anbefales**

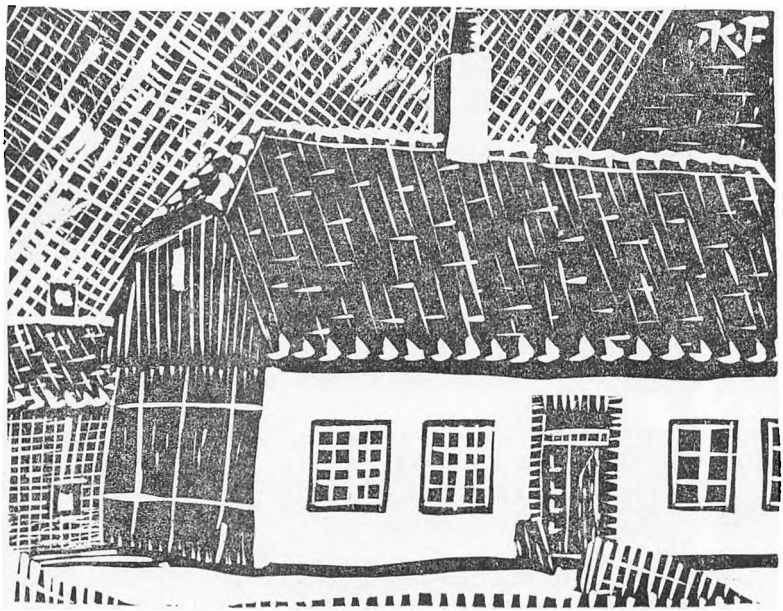

Anth. Fynboe

Garveri & Læderhandel

Tlf. 41 **Lemvig** Tlf. 41

Harry Lund

1. Kl.s Skotøjsreparation

Prima Kærnelæder **Smaa Priser**

Specialværksted for klæbede og syede Saaler

Søndergade 15 - Lemvig

Kaffen maa „luftværnes“

for ellers maa **De** betale for den Kaffe-Aroma, der dufter herligt i Butikken, men som De er bedre tjent med at have i Deres Kaffekop. **Derfor** formaler jeg mine Kaffekvaliteter med Nutidens nyeste, tekniske Hiælpemidler, og De kan selv kontrollere den **aroma- og smags-bevarende** Behandling, der kommer Kaffen tilgode til Deres Fordel.

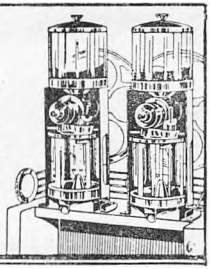

A. ISRAELSEN - Vestergade - Telefon 34

Mindet bestaar-

Tidens Krav maa ikke hæmmes:
gammelt falder - nyt skal fremmes!
Rejses et moderne Hus,
synker gammelt først i Grus
Mennesket vil ikke mere
nøjes med at vegetere
bag en lav og fuglig Mur,
som med Sygdomssvøben truer.

Vore Fædres gamle Rønner
ofres nu af deres Sønner.
Det Lemvig, der var engang,
synger alt sin Svanesang.
Snart det sidste Hus forsvinder,
og tilbage er kun Minder.
Vel kan Sten og Træ forgaa:
Mindet evigt vil bestaa.

Marius Rasmussen

Fotograf

Vestergade 39 — Lemvig

Tlf. 462

Prøv Johansens Brød!

Café og Conditori

Storegade **Telef. 340**

Nørregades **Skræderi**

anbefales

G. VESTERGAARD

Jeg er til for Dem

og tegner,
hvad De ønsker.

Karl Frederiksen
Østerbom 25

Herremagasinet
PERFEKT
TORVET TELEF. 7 H·C·Jessen LEMVIG

ALT DET BEDSTE i
Kolonial - Vin - Delikatesser
faar De hos
HENRY LARSEN
Østergade - Tlf. 178

A. C. Damgaard
Røgeri & Bødkerforretning
Lemvig - Telf. 174

TN&M
TOFT NIELSEN & MATTHESEN

WEYES BOGT. LEMVIG